

รักษาสัญญา

อรรรรณ กาศสมบุรณ์
โรงพยาบาลคลอง จังหวัดแพร่

ภายในหอผู้ป่วยในหญิง สองฝั่งเรียงรายด้วยเตียงนอน บางเตียงมีเพียงพูกนอนหนึ่งเตียงสี่เหลี่ยมเข้มนั่งที่ยังไม่ได้ปูผ้า บางเตียงมีคนนั่งคุยกับคนนั่งข้างเตียง บางเตียงมีคนนอน เตียงท้ายสุดที่ติดกับประตูทางออก มีผู้หญิงวัยกลางคน รูปร่างเล็ก ผิวสีเข้ม นอนหันหลังใครจะรู้ว่า ผู้หญิงคนนี้เพิ่งผ่านวิกฤตเป็นตายเท่ากันไม่ถึง 24 ชั่วโมง

ประตูห้องทำงานตรงข้ามกับหอผู้ป่วยใน ถูกไขลั่นแก๊ก สักพัก ห้องนอนพิเศษสองห้องของโรงพยาบาลชุมชนหกลีบเตียงไฟสว่างจ้า วันนี้เธอมาทำงานเช้ากว่าปกติ เพราะเมื่อวานออกพื้นที่ตรวจร้านชำกลับมาที่ทำงานห้าโมงกว่า เธอสแกนลายนิ้วมือแล้วกลับบ้านโดยไม่ได้แวะเข้าห้องทำงาน เธอวางร่มสีแดงลายการ์ตูนที่เธอรักและหวงนักหนา เพราะเธอแลกมากับการต้องซื้อผงซักฟอกชนิดผงที่บ้านไม่มีใครใช้ และถูกแม่บ่นเกือบเดือน เธอวางมันหลังเก้าอี้ทำงาน เช้านี้ฝนตก เธอเคยบอกตอนเด็ก ๆ เธอไม่ชอบฝนสักเท่าไร เพราะยามเปิดเทอมเลื่อนชั้นขึ้นใหม่ทีไร ฝนต้องตกทุกปี ทำให้การไปโรงเรียนเป็นเรื่องที่ไม่สนุก เสื้อผ้าถูกทำขึ้นเรียนไปบางทีก็หนาวไป เพราะอากาศที่เย็นจากฝน เล่นกลางสนามหญ้าทำกระโปรงก็จะมีแต่โคลน แต่วันนี้ฝนตกปรอย ๆ ตั้งแต่เช้า ตกเป็นสายมาจนใสใสกันถนนกับภูเขาเขียวครึ้มที่อยู่ไกลโพ้นทั้งสองฟากถนนหนทางมาทำงานวันนี้นับเป็นวันที่อากาศดี กระเป๋าสะพายของเธอถูกวางบนโต๊ะทำงานที่เต็มไปด้วยขวดเครื่องดื่มสมุนไพรที่ปนด้วยสเตียรอยด์ที่ได้จากการเยี่ยมบ้าน ยาผงสมุนไพรที่ อสม. เอามาให้ตรวจสเตียรอยด์ ลูกซิบสีใสมายในบรรจุภัณฑ์สีเหลืองนวลถูกส่งมาให้ตรวจสอบปรอท ยาลดความอ้วนที่หมอได้มาจากคนไข้กินแล้วนอนไม่หลับ ปีกเอกสารโครงการที่รอสรุปโครงการ เธออ่านเจอบทความในเฟซบุ๊ก บทความนั้นบอกว่า นักวิจัยบอกว่ายิ่งวางของเกะกะยิ่งฉลาด เธอชอบบทความนั้น มันทำให้เธอรู้สึกดี แม้ในโลกความเป็นจริงในที่ทำงาน คะแนน 5 ส. ของหน่วยงานได้น้อยลงนับตั้งแต่เธอย้ายมาทำงานห้องนี้

.....วันนี้เจ้าอีโปเดินปิ่น ปากหนา ตัวอ้วนกลม บนโต๊ะ ที่เธอได้รับเป็นของฝากหลายปีก่อน ปกติเธอจะใช้เป็นที่ทับกระดาษ ตอนนี้มีกระดาษข้อความติดไว้บนหลังเจ้าอีโป “ฝากแจ้งพี่เภสัชงาน คบส. (คุ้มครองผู้บริโภค) คนไข้หญิงเตียงห้า แพ้ยาล้างจากร้านชำ”

เสียงเพลงเจ้าสาวที่กลัวฝนที่เธอฮัมเบา ๆ มาตั้งแต่ในรถจนถึงตอนนี้...เงียบลง หลังอ่านข้อความในกระดาษบนหลังเจ้าอีโป และเสียงเพลงลูกทุ่ง...มีงานเข้า ๆ ๆมาแทนที่ในโสตประสาท เธอเป็นหญิงสาวรูปร่างท้วม สูงปานกลาง แต่ถ้าสูงน้อยลงอีกห้าเซนติเมตร ต้องจัดว่าเธอเป็นคนเตี้ย ผิวสีดำนาง (แต่ก่อนสีผิวเธอขาวเหลือง โดนแดดบ่อย ๆ ก็กลายเป็นสีดำนาง) ความสวยอาจเป็นรองแก่น้องเภสัชที่เพิ่งจบมาไม่ถึงสามปี

และมาทำงานที่กลุ่มงานได้ไม่ถึงหนึ่งปี ส่วนอายุอานามของเธอ ในบรรดาเภสัชกรด้วยกันทั้งหมดคนแล้ว อายุเธอน้อยกว่าหัวหน้างานสองปีเท่านั้นเอง เมื่อห้าปีก่อนเธอเป็นเภสัชกรที่ทำงานบริการและบริหารเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก พูดให้เข้าใจกันง่าย ๆ คือ เภสัชกรผู้ป่วยนอก ที่ทำหน้าที่จ่ายยา ชักประวัติแพ้ยา บริการการใช้ยาของผู้ป่วยแทนคนไข้ และอีกสารพัดตามมาตรฐานงานเภสัชกรผู้ป่วยนอก หลังปรับโครงสร้างงานของกลุ่มงาน เธอเข้ามารับงานเภสัชกรงานคุ้มครองผู้บริโภค งานที่โดยปกติเภสัชกรน้องใหม่ของโรงพยาบาลมักจะได้รับมอบหมายเพราะงานคุ้มครองผู้บริโภคในโรงพยาบาลชุมชน เป็นงานที่เภสัชกรหลายคนไม่อยากจะทำ เป็นงานที่ถูกจัดความสำคัญไว้เป็นท้าย ๆ เภสัชกรที่รับงานคุ้มครองผู้บริโภคหลายคนต้องทำงานบริการและบริหารผู้ป่วยเป็นหลักก่อน หรือ หากมีคนลาที่ต้องไปทดแทน ทำให้การพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภคในโรงพยาบาลชุมชนขาดความต่อเนื่อง ไม่พัฒนาและขาดผู้ชำนาญงานคุ้มครองผู้บริโภคในโรงพยาบาลระดับชุมชนแต่ก็ว่าไม่ได้ เพราะข้างบนโน้น ท่านก็กำหนดให้เภสัชกรสำหรับงานคุ้มครองผู้บริโภคมาครั้งตนเอง เภสัชกรหลายคนไม่ชอบงาน คบส. เพราะต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมาย ต้องออกพื้นที่ฝ่าแดดฝ่าฝน ต้องรับมือกับความหลากหลายอารมณ์ของผู้ประกอบการ ต้องประสานงานกับผู้คนมากมาย หลังอ่านข้อความจากกระดาดบนหลังเจ้าฮิปโปเธคันข้อมูลจากจอคอมพิวเตอร์สัปดาห์ แล้วรีบ เดินออกจากประตูห้องทำงานไปเพียงสุดท้ายของหอผู้ป่วยในหญิงที่มีผู้หญิงร่างเล็กนอนอยู่ ผู้หญิงร่างเล็ก เล่าให้เธอฟังว่าเธอถูกส่งเข้าห้องฉุกเฉิน

ตอนหกโมงเย็น หลังจากกินยาแก้ปวดอีกเสบแคปซูลไปหนึ่งเม็ด หลังกินไปไม่ถึงครึ่งชั่วโมง เริ่มหายใจไม่ออก รู้สึกหนักที่เปลือกตา รู้สึกริมฝีปากหนา มารู้ตัวอีกที ก็มาอยู่โรงพยาบาลแล้ว ช่วงนี้เป็นฤดูทำนา หลังทำนาปวดเมื่อยร่างกาย เมื่อวานหลังกลับจากทำนาแวะไปซื้อยาแก้ปวดจากร้านชำแถวบ้านมาสามเม็ด สิบบาท บอกตาว่าสคนขายไปว่าไม่เอายาป็อก เพราะเคยกินแล้วปากบวม ตาบวม ได้ไปโรงพยาบาลคืนหนึ่งเมื่อปีก่อน หมอบอกว่าแพ้ยา เภสัชกรมาสอบถามการใช้ยา ซื้อยาที่กิน อาการที่เป็น ถามหลายสิ่งหลายอย่าง ถามไปเขียนอะไรไปหยุกหยิก แล้วบอกว่าแพ้ยา และเอาบัตรแพ้ยาให้พร้อมกำชับให้จำซื้อยาแต่ด้วยความไม่คุ้นและจำยาก เลยจำซื้อยาป็อกง่ายกว่า เพราะได้ยินโฆษณาทางวิทยุบ่อย ๆ คราวก่อนหญิงร่างเล็กก็แพ้ยาจากร้านตาว่าสนี้แหละ มาคราวนี้ไปซื้อ ตาว่าสเอาคาพิร็อกให้ ยาคนละตัว คงไม่แพ้ ตาว่าสเองก็ยืนยัน เพราะยาคนละชื่อ คนละยี่ห้อ เธอบอกหญิงร่างเล็กว่า หญิงร่างเล็กแพ้ยาซ้ำตัวเดิมแพ้ยา คาพิร็อก คราวก่อนแพ้ยาป็อก ทั้งสองเป็นยาคนละยี่ห้อ แต่เป็นตัวยานี้เหมือนกัน คือ ไพร็อกซิแคม เธอเขียน ไพร็อกซิแคม ตัวโต ๆ บนกระดาดขนาดเอสี่ และขอให้หญิงร่างเล็กท่องจำจนขึ้นใจ พร้อมกำขับนอกจากยาพาราเซตามอลแล้ว ไม่ควรซื้อยาแก้ปวดใดใดจากร้านชำ เพราะถ้าแพ้อีกครั้ง คงไม่มีโอกาสได้เห็นหน้าลูกหน้าสามีแน่ ๆ

ถุงขนมกรุบกรอบแขวนด้วยเส้นฟาง ความสูงจากพื้นมากพอสำหรับเด็กประหมดยีบได้แขวนห้อยเต็มหน้าร้าน สลับกับเครื่องปรุงต้มจืด น้ำพริกปราบ ลูกลิ้นทองสีสด ใส่ถุงเย็บเรียงบนกระดาดแข็ง หลังมานขนมกรุบกรอบเป็นแผงผักสด

ที่มีผัก ผลไม้ เนื้อหมู ปลา อาหารถุง ขนมหวาน วางเรียงราย ถัดไปด้านหลังแผงผัก เป็นตู้ไม้สักขนาดใหญ่พอติดกับแผงผัก ตู้ไม้สักกระจกสีด้าน ที่มีขวดยาเรียงราย ตะกร้าใส่ยาแผนโบราณ และแผงยาวางอยู่

“ปีหนึ่งตรวจสอบสองครั้งเลยหรือ” เสียงดังมาจากหลังแผงผักหลังมานขนมกรุบกรอบ เสียงของชายวัยกลางคน ผิวสีน้ำตาลสูงไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยเจ็ดสิบห้าเซนติเมตร สวมเสื้อกล้ามสีขาวยาว ชายเสื้อห้อยกางเกงขาสั้นสีเทาที่มีริ้วสีแดงที่ปลายกางเกง ความยาวของกางเกงปิดคลุมหัวเข้าพอดี เธอลงจากท้ายส้วมพร้อมยกมือไหว้ เธอมาพร้อมกับน้องเจ้าพนักงานเภสัชกรรมคู่หู มือที่ยกไหว้กลางอก น่าจะสัมผัสได้ถึงการเดินทางที่เร็วขึ้น เธอยิ้ม ใคร ๆ ก็บอก เธอเป็นเภสัชกรที่ยิ้มสวยที่สุดคนหนึ่ง เธอแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ชวนคุยถามไถ่เพื่อคลี่คลายบรรยากาศ และเพื่อให้หัวใจเธอเต้นช้าลง ชายวัยกลางคน ยังคงตอบด้วยน้ำเสียงที่ดูตื้น

“ไม่สบายหรอก ชายของไม่ดี ชายอะไรก็ได้ จะตรวจอะไรก็ตรวจไป” เธอกับคู่หู ตรวจสอบรายการยา อาหาร เครื่องสำอาง ตามเอกสารที่กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุขสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้มาตรวจตรากระต่ายบิน ยาลดกรดแอนตาซิดชนิดเม็ด ยาลดไขมันขนาด 250 มิลลิกรัมต่อช้อนชา ยาแก้ไอตรงรู ที่เคยตรวจแนะนำครั้งก่อน ยังคงอยู่ในตู้ไม้สัก เมื่อตรวจสอบกับข้อมูลเดิม พบว่าไม่ใช่รายการยาเดิม เป็นยาที่ซื้อเข้ามาใหม่ จำได้ว่าตรวจครั้งก่อน ตกกลางคืนว่าถ้าขายหมด จะไม่เอามาขายอีก ถ้าเจออีกรอบ จะทำไงก็ได้ เขาเคยบอกเธอไว้ เธอนั่งตรวจสอบยา

พร้อมแยกยาที่ไม่ใช่ยาสามัญประจำบ้านออกจากยาสามัญประจำบ้าน สักพักใหญ่คู่หู มากระซิบมียาแก้ปวดคอฟีร็อกในลิ้นชักพลาสติกด้านหลัง บริเวณที่เก็บน้ำอัดลม เธอลุกจากการสาละวนแยกยาก้าวออกจากหลังตู้ยา ไปลิ้นชักพลาสติกด้านหลังลิ้นชักชั้นที่สามที่ปิดไม่สนิทเผยออกเห็นกล่องยาขนาดยาวกว่าฝ่ามือมาสักสองสามนิ้ว กล่องสีฟ้าที่มีรูปกระดูกงูอยู่บนกล่อง เธอขอให้ชายวัยกลางคนมาเปิดลิ้นชักให้ แต่เขาไม่เดินมาเปิดให้ แต่บอกด้วยเสียงขมขื่นอนุญาตให้เธอเปิดเอง เธอลากลิ้นชักพลาสติกออกมาจนสุด พบแผงยาคอฟีร็อก ครอบบรรจุยาที่ไม่มีฉลากยา ภายในขวดเป็นแคปซูลสีเทา ครอบบรรจุแคปซูลสีแดงดำ กล่องยาฆ่าเชื้อรานินาซอล ยาทิฟพี ดีคอลเจน ยาแก้ท้องเสียโลเปอร์ลาไมด์ ยาแก้เมาไโดเมนไฮดริเนทขนาดแผงสิบเม็ด ช่วงเวลาที่เธอกำลังคิดและตัดสินใจ ชายวัยกลางคนเจ้าของร้านก็หยิบเอามือถือมาถ่ายรูปเธอกับคู่หูพร้อมเอ็ดดะโร

“อยากค้นค้นไป เอายาบ้าด้วยไหม”

เธอพยายามควบคุมอารมณ์ ความปั่นป่วนของท้องไส้ ผู้หญิงสองคนที่มีเพียงกระดาดบนที่กซื้อความ ปากกา แผ่นพับรายการยาสามัญประจำบ้าน และกระเป๋าสตางค์ของใช้ส่วนตัว กำลังประจันหน้ากับชายวัยกลางคนที่ถ่ายรูปเธอกับคู่หูแบบไม่ยั้ง เธอและคู่หูสบตกัน ไม่ต้อปากต่อคำ และนั่งลงข้างลิ้นชักพลาสติกด้านหลังเหตุอย่างช้า ๆ ปล่อยให้เขาถ่ายภาพ ของเธอและคู่หู ให้ภาพทุกภาพที่เขาถ่ายมีรูปของลิ้นชักพลาสติกที่บรรจุยาที่ห้ามจำหน่ายเมื่อเขาหยุดถ่ายรูป เธอก็ยกลิ้นชักพลาสติกวางบนแท่นไม้สัก และเชิญเจ้าของร้านมานั่งโดยมีลิ้นชัก

พลาสติกกันระหว่างเธอและเขา พร้อมกับสะกดอารมณ์และความรู้สึก รวบรวมสติและเอาแผ่นป้ายยาสามัญประจำบ้าน ให้เจ้าของร้านพร้อมอธิบายว่าร้านของเขาเป็นร้านขายของชำ ขายได้เฉพาะยาสามัญประจำบ้านเท่านั้น ด้วยยาสามัญประจำบ้านเป็นรายการยาที่ปลอดภัย คนที่ขายจึงไม่ต้องขออนุญาตขายยา และไม่ต้องมีใบอนุญาตขายยา แต่รายการยาที่อยู่ในลิ้นชักนี้และที่คัดแยกไว้ที่ตู้ยาซึ่งเป็นรายการยาที่เคยแนะนำและสัญญาว่าจะไม่นำมาขายเพราะเป็นยาอันตราย คนขายต้องเป็นเภสัชกรและต้องได้รับใบอนุญาตให้ขายยาเท่านั้น

“ทำไมถึงขายไม่ได้ร้านเภสัชทำไมขายได้”

“ร้านค้าขายไม่ได้ แล้วทำไมยังมีโฆษณาในทีวีในวิทยุ”

“คิดถึงคนป่วยคนไข้ บางไหม ถ้าป่วยไข้ ยามดึกตื่นเอายามาจากไหน”

“ไปโรงพยาบาลที่ก็รอนาน มาซื้อยากินแป๊บเดียว ร้านเราช่วยเหลือชาวบ้าน”

“ยาที่ขายให้คนซื้อเขาเคยกิน ขายยากินไม่ได้ขายยาบ้า มาตรวจอะไรกันนักหนา”ชายวัยกลางคนพูดแทรกตลอดเวลาที่เธออธิบายอยู่นั้นเสียงมีดลับเขิงรัวๆจากห้องครัวด้านหลังบ้านเงย بلند พร้อมการปรากฏกายของหญิงร่างท้วมสวมเสื้อลายดอกสีแดงฟ้า กางเกงสีสวนสีดำ

“จะเก็บไว้ให้เภสัชขาย เภสัชช่วยคนเดียว”เธอตะโกนกร้าว

“ไม่ให้ขายก็ไม่ขาย เรื่องมาก ยาทั้งหมดเภสัชซื้อไปเลย ซื้อไปให้หมดแล้วจะไม่ขายอีกแล้วกลัซื้อไหม?”

“เพื่อรำคาญ มาตรวจอยู่นั่นแหละ คนจะทำมาหากิน” หญิงร่างท้วมส่ายตากับคู่หูนั่งฟังด้วยความสงบ จนเสียงทั้งสองสามีภรรยาหยุดลง เธอหันไปถามชายวัยกลางคนที่ดวงตาแดงก่ำมือสองข้างกำแน่นบนตัก

“ถ้าคนกิน เขาแพ้ยาจากร้านดาวาสดาวาสจะรับผิดชอบอย่างไรบ้าง?” น้ำเสียงเธอหนักแน่น

“ทำไมทำไม ร้านขายยาเภสัช ร้านขายยาตลาดขายได้ ทำไมร้านนี้ขายไม่ได้” ดาวาสสวนกลับทันที เมื่อความเข้าใจของดาวาสยังยืนยันที่จะขายและทำที่แข็งแกร่งไม่ยอมอ่อนลง เธอตัดสินใจกล่าวลาพร้อมยกมือสวัสดี เธอเดินออกมาจากบ้าน ขนมหูกรุบรอบ บอกเบา ๆ กับคู่หูว่าค่อยมาวันหลังกับทีม

“มาเลยมากันเยอะ ๆ นะ”ดาวาสตะโกนคล้อยหลัง สีนํ้าเธอครุ่นคิดก่อนที่จะยกโทรศัพท์เลือกรายชื่อและกดโทร

“ทีมนัดกันที่ศาลาหน้าวัดค่ะ อิกสิบห้า นาทีเจอกันนะคะสารวัตร”